

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. lékařská fakulta
ÚSTAV TEORIE A PRAXE OŠETŘOVATELSTVÍ
140 59 Praha 4 – Krč, Vídeňská 800

Posudek oponenta bakalářské práce

Název bakalářské práce	Připravenost zdravotníků na možné změny v systému přednemocniční neodkladné péče		
Název bakalářské práce v anglickém jazyce	The medic preparedness for possible changes in the system of the pre-hospital emergency care		
Autor práce	Jan Drnek, DiS.		
Název studijního oboru	Ošetrovatelství: Všeobecná sestra		
Forma studia	neuveдено		
Vedoucí práce	Mgr. Iva Eislerová	pracoviště	ÚTPO
Oponent práce	Mgr. et Mgr. Eva Prošková	pracoviště	ÚTPO
Akademický rok			

Hodnocení jednotlivých aspektů teoretické a výzkumné práce

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky a odpovídající počet přidělených bodů	Počet bodů
Abstrakt <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (východiska, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)? ▪ Koresponduje abstrakt s obsahem práce? ▪ Má abstrakt přiměřený rozsah? (0-5 bodů)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – abstrakt postrádá jasné sdělení ▪ Dobrá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jedna či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovanými poznatky ▪ Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí ▪ Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace 	4
Abstrakt (slovní hodnocení) Abstrakt práce má dobrou úroveň, chybí zde pouze uvedení zjištěných výsledků.		
Odůvodnění a rešerše odborné literatury <ul style="list-style-type: none"> ▪ Je zdůvodnění práce uvedené 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled 	5

<p>v úvodu logické?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný? ▪ Je zvolená literatura aktuální? ▪ Je použitá literatura řádně citována? ▪ Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem? ▪ Byl dosavadní výzkum podroben kritice? <p>(0-20 bodů)</p>	<p>předešlých výzkumů a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobrá úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno ▪ Velmi dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů ▪ Výborná úroveň – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná 	
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury (slovní hodnocení)</p> <p>Zdůvodnění práce v úvodu je velmi stručné až nedostatečné. Literatura obsahuje sice 35 titulů, avšak chybí některé stěžejně tituly týkající se kompetencí a způsobilosti zdravotnických pracovníků, z čehož vyplývá i značná neúplnost zjištění svědčící o nepochopení situace. Z relevantních pramenů práva autor zcela pomíjí zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a vyhlášku č. 99/2012 Sb. o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb. Zvolená literatura je často zastaralá (z roku 2003, kdy byl vydán nejčastěji citovaný titul, nezůstal platný ani jeden z relevantních právních předpisů), což má za následek častá nepravdivá tvrzení. Soustavně jsou formálně špatně citovány právní předpisy, až na výjimky nejsou citována přesná ustanovení právních předpisů. Mnoho tvrzení je bez uvedeného zdroje, ev. je zdroj zjevně nepravdivý (např. str. 22, kde jsou tvrzení ze zákona z roku 2004 „opřena“ o literaturu z roku 2003). Argumentace je postavená na mylných premisách, tedy je nevěrohodná. Autor nijak neuvádí předešlé výzkumy, přestože existují, tudíž nemůže ani s dosavadním výzkumem kriticky pracovat.</p>		
<p>Použité metody a logika struktury práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy? ▪ Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)? ▪ Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci? ▪ Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat? ▪ Má práce logickou strukturu? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám ▪ Dobrá úroveň – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům ▪ Velmi dobrá úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současné vědecké praxi ▪ Výborná úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné 	<p>8</p>

(0-20 bodů)		
<p>Použité metody a logika struktury práce (slovní hodnocení)</p> <p>Cíle práce jsou velmi obecně zmíněny v úvodu, v praktické části již nejsou zmíněny vůbec a nejsou ani dále rozpracovávány do hypotéz. Důvod volby výzkumné metody uveden není, velkou pozornost autor věnuje popisu těžkostí v distribuci dotazníku a jeho popisu. Práce je logicky uspořádána.</p>		
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou závěry prezentovány srozumitelně? ▪ Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky? ▪ Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce? ▪ Jsou závěry korektní? ▪ Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení? ▪ Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu? ▪ Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků ▪ Dobrá úroveň – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek ▪ Velmi dobrá úroveň – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstruje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření ▪ Výborná úroveň – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření 	<p>5</p>
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků (slovní hodnocení)</p> <p>Závěry práce jsou založené na chybně zpracované teoretické části a na zcela nedostatečně zpracované praktické části. V teoretické části považuji za určitý nedostatek, že u citovaných činností podle § 3 vyhlášky č. 55/2011 Sb., není uvedeno, že nejde jen o činnosti zdravotnického záchranáře. Podstatnější je, že u činností podle § 17 autor neuvádí preambule cit. odstavců, naopak, z kontextu vyplývá, že by mělo jít o doslovnou citaci – a tedy úplný a nikoli příkladný výčet činností. I další text svědčí o tom, že nejde jen o opomenutí, ale o nepochopení – což by se autorovi při studiu textu právního předpisu a/nebo relevantní odborné literatury stát nemohlo. Tuto chybu považuji za závažnou, a zásadně zatěžuje závěry práce a jakékoli pokusy o interpretaci současného stavu kompetencí zdravotnických záchranářů.</p> <p>Pro interpretaci kompetencí je rovněž důležité i porozumění institutu krajní nouze, jehož existenci autor nijak nezmiňuje, ani nebere v úvahu při svých interpretacích současného stavu. To rovněž považuji za hrubou chybu.</p> <p>Postrádám analýzu role všeobecné sestry na pracovišti ZZS, tj. odpověď na otázku, zda tam pracovat může, nemůže, a samozřejmě odůvodnění takového závěru.</p> <p>Nejsou rozlišeny kompetence ve smyslu oprávnění a ve smyslu znalostním (moci x umět), přičemž autor tento význam průběžně bez vysvětlení střídá, což způsobuje zmatečnost textu.</p> <p>Na str. 20 u způsobilosti řidiče vozidla zdravotnické záchranné služby je zmíněna povinnost zdravotní způsobilosti (bez citace zdroje), ovšem u jiného zdravotnického pracovníka nikoli. V tomto kontextu to je chyba, jelikož nejde o výlučný požadavek na řidiče, jak by se</p>		

z textu jevílo.

Za velmi závažný nedostatek považuji absenci jakékoli zmínky o existenci specializačního oboru pro zdravotnické záchranáře v Urgentní medicíně, a jakékoli zmínky o existenci institutu způsobilého navyšovat kompetence (mimo jiní) zdravotnických záchranářů formou certifikovaných kurzů. Z textu práce, a to jak teoretické, tak i praktické části, a rovněž ze závěru, se jeví, že existence těchto institutů zůstala autorovi práce utajena, a to přestože je to součást povinné výuky v oboru jeho studia. Mám však za to, že při zpracování kvalifikační práce je nutné v teorii jít za minimální standard studia, nikoli pod něj. Autor, který si nepřečte ani přednášku k tématu, nemůže odevzdat vypracovat kvalifikační práci.

Chybně jsou uvedeny kvalifikační požadavky na lékaře působící v ZZS, což vyplývá ze zastaralé literatury (zdroj z roku 2003!).

U zdravotnické dopravní služby autor uvádí povolání „řidič“, přičemž nijak nespecifikuje, zda má jít o stejnou či odlišnou kvalifikaci od dříve zmíněného řidiče a zdravotnické záchranné služby. Skutečnost, že se v historickém úvodu nijak nezabývá existencí tří kurzů pro řidiče, by bylo možné odpustit, ovšem skutečnost, že opomíjí současnou existenci dvou kurzů, nikoli, jelikož to má zásadní vliv na personální zabezpečení výjezdových skupin ZZS.

Pokud jde o systém ČŽV, tak za podstatnou chybu považuji záměnu (zřejmě reálného) protiprávního stavu a právních podmínek – zejména, pokud obsahem povinné výuky bylo vysvětlení pojmu prohlubování kvalifikace a jeho pracovně právních souvislostí.

Obdobně chybné jsou i autorovy závěry ohledně hrazení poskytované zdravotní péče z veřejného zdravotního pojištění – u neproplácení aplikace límce zdravotnickými záchranáři postrádám jakýkoli pokus o aplikaci institutu neodkladné péče.

V praktické části nejsou popsány všechny výsledky, z odpovědí na otázky jich autor uvádí jen malý zlomek. Výsledky nejsou interpretovány ani z hlediska kvalifikace respondentů, z odpovědí lékařů je tedy dovozována znalost zdravotnických záchranářů. Popsány nejsou dokonce ani výsledky stěžejní otázky, tj. názor na zavedení systému paramediků.

Autor (správně) konstatuje, že tyto utajené výsledky nelze vztáhnout na celou ČR, přesto však v diskusi uvádí, že prokázal připravenost záchranné služby na převod lékařských kompetencí na zdravotnické záchranáře.

V závěru autor doporučuje komplexní přepracování systému celoživotního vzdělávání, ovšem na základě jeho chybného popsání a zásadního nepochopení.

Vzhledem k výše uvedenému nelze považovat závěry práce za relevantní a korektní. Kontext soudobého výzkumu zmiňován není, a to nejen praktický, ale ani teoretický, jak bylo uvedeno výše; vzhledem k tomu nejsou závěry v tomto kontextu ani prezentovány.

Etické aspekty práce

- Byly vzaty v úvahu etické otázky?
- Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu?
- Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti?
- Byly respektována pravidla publikační etiky?

(0-10 bodů)

- **Nedostatečná úroveň** – etické otázky jsou opominuty, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena
- **Dobrá úroveň** – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního charakteru
- **Velmi dobrá úroveň** – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu
- **Výborná úroveň** – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce

3

<p>Etické aspekty práce (slovní hodnocení)</p> <p>Etické aspekty výkonu povolání vzaty v úvahu nebyly, což je chybou zejména vzhledem k úpravě jednání v krajní nouzi v etickém kodexu nelékařských zdravotnických povolání. Ohrožení zájmů účastníků výzkumu nic nenasvědčuje. Pravidla publikační etiky vzhledem k často chybějícím zdrojům, zcela respektovány nebyly.</p>		
<p>Odborný a společenský přínos</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojednává práce aktuální/praktický problém? ▪ Je práce přínosná z hlediska oboru? <p>(0-10 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem ▪ Dobrá úroveň – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru ▪ Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem 	<p>3</p>
<p>Odborný a společenský přínos (slovní hodnocení)</p> <p>Práce řeší vysoce aktuální problém. Její přínosnost z hlediska oboru je však vzhledem k výše uvedeným chybám spíše záporná.</p>		
<p>Formální úroveň práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje práce všechny klíčové části? ▪ Má práce dostatečný či přiměřený rozsah? ▪ Je práce logicky uspořádána? ▪ Je práce z formálního hlediska bez chyb? <p>(0-15 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána ▪ Dobrá úroveň – text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu ▪ Velmi dobrá úroveň – práce je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální strukturace textu ▪ Výborná úroveň – práce je napsána na vysoké akademické úrovni 	<p>10</p>
<p>Formální úroveň práce (slovní hodnocení)</p> <p>Práce neobsahuje řádný popis výsledků výzkumu, chybí stanovení cílů a hypotéz v praktické části. Rozsah je dostatečný. Práce je uspořádána logicky Práce má řadu formálních chyb. Zejména autor používá nesoustavně zkratky a nijak je nezavádí. Jsou zde i další formální chyby (§3). Pojem „zdravotnické zařízení“ je soustavně používán ve významu „poskytovatel zdravotních služeb“. Pravopisné chyby se vyskytují, avšak v tolerovatelném počtu (18-ti letou, chybějící čárky, čárky navíc mezi podmětem a přísudkem...). Nevhodně a hovorově působí spojení „paramedic systém“, tedy smíchání anglicky a česky psaného slova.</p>		

Doporučená klasifikace práce podle bodového ohodnocení

Doporučený klasifikační stupeň	Bodové rozpětí pro bakalářské práce
--------------------------------	-------------------------------------

Výborně	100–81
Velmi dobře	80–61
Dobře	60–41

Práci klasifikuji stupněm: ~~Výborně / Velmi dobře / Dobře~~

Slovní zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně¹:

Autor neprokázal schopnost aplikace poznatků z teoretické výuky, neprokázal schopnost vyhledat relevantní a úplné zdroje a aplikovat je. Neúplné zdroje vedou k věcným chybám a chybným závěrům. Praktická část neodpovídá požadavkům kladeným na kvalifikační práce tohoto typu.

Práci nedoporučuji k obhajobě

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

- 1) Z čeho jste dovedl způsobilost zdravotnického záchranář v lůžkové intenzivní péči?
- 2) Jaký je vztah krajní nouze ke kompetencím zdravotnických pracovníků?
- 3) Z čeho dovozujete způsobilost zdravotnického záchranáře podat „chronickou medikaci“?

V Praze dne 17. 1. 2015

Mgr. et Mgr. Eva Prošková

¹ V případě hodnocení stupněm neprospěl/a uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.